

ZAKON O UNUTRAŠNJEM PLATNOM PROMETU FEDERACIJE BiH

("Službene novine Federacije BiH", br. 48/2015, 79/2015, i 4/2021)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se obavljanje unutrašnjeg platnog prometa u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), određuju učesnici i organizacije ovlaštene za obavljanje poslova platnog prometa, definišu vrste računa, način i oblici plaćanja, izvršenje plaćanja i prinudna naplata sa računa, postupanje, prava i obaveze učesnika u unutrašnjem platnom prometu.

Član 2

(1) Pod unutrašnjim platnim prometom se podrazumijevaju sva plaćanja u konvertibilnim markama između učesnika u unutrašnjem platnom prometu, a preko računa kod ovlaštenih organizacija za obavljanje poslova unutrašnjeg platnog prometa (u daljem tekstu: ovlaštene organizacije) i Centralne banke Bosne i Hercegovine.

(2) Pod plaćanjem u unutrašnjem platnom prometu podrazumijeva se: obračun preko računa, prijenose sredstava sa jednog računa na drugi račun kod iste ili kod različitih ovlaštenih organizacija, naplata sa računa, uplata na račun i isplata sa računa i drugi poslovi unutrašnjeg platnog prometa u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuju platne transakcije.

(3) Učesnici u unutrašnjem platnom prometu su poslovni subjekti pod kojima se smatraju: pravna lica i dijelovi pravnih lica, odnosno privredna društva, javna preduzeća, banke i druge finansijske organizacije, udruženja, javne institucije, organi uprave, organi jedinica lokalne samouprave, te ostali oblici organizovanja čije je osnivanje registrovano kod nadležnog organa ili osnovano zakonom, kao i fizička lica koja samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost (u daljem tekstu: poslovni subjekti).

(4) Učesnici u unutrašnjem platnom prometu su i fizička lica koja u skladu sa propisima vrše plaćanja preko računa.

(5) Učesnici u unutrašnjem platnom prometu mogu biti i strana pravna i fizička lica u skladu s posebnim propisima.

(6) Pojedini pojmovi koji su definisani u Zakonu o platnim transakcijama, imaju isto značenje i u ovom zakonu, ako nije drugačije određeno ovim zakonom.

II. OBAVLJANJE POSLOVA UNUTRAŠNJEG PLATNOG PROMETA

Član 3

(1) Ovlaštene organizacije iz člana 2. stav (1) ovog zakona su: banke sa sjedištem u Federaciji, filijale banaka iz Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine koje imaju dozvolu Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) i drugi subjekti koji

obavljaju poslove unutrašnjeg platnog prometa za ovlaštene organizacije u skladu sa ovim zakonom.

(2) Pored ovlaštenih organizacija iz stava (1) ovog člana, Centralna banka Bosne i Hercegovine obavlja poslove unutrašnjeg platnog prometa i iste vrši u skladu sa odredbama zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

(3) U obavljanju poslova unutrašnjeg platnog prometa ovlaštena organizacija je obavezna osigurati primjenu propisa koji uređuju zaštitu prava i interesa korisnika finansijskih usluga, kao i odredbe propisa kojima se uređuju obligacioni odnosi i platne transakcije.

Član 4

Poslovi unutrašnjeg platnog prometa su:

- 1) otvaranje, vođenje i zatvaranje računa učesnika,
- 2) vođenje evidencija računa učesnika,
- 3) primitak i obrada podataka iz naloga za plaćanje,
- 4) izvršavanje naloga za plaćanje i vršenje prijenosa sredstava sa jednog računa na drugi,
- 5) izvršavanje bezgotovinskih platnih transakcija putem telekomunikacijskih prijenosa, digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja,
- 6) evidentiranje platnih transakcija na računima,
- 7) obavljanje uplata i isplata gotovog novca,
- 8) vršenje usluga izdavanja i/ili prihvatanja platnih instrumenata i usluge novčanih pošiljki,
- 9) obavljanje blagajničko-trezorskih poslova i osiguravanja smještaja i čuvanja gotovog novca,
- 10) vršenje poravnanja međubankarskih naloga za plaćanje u skladu s propisima kojima se regulišu platne transakcije,
- 11) vođenje evidencije o redoslijedu plaćanja te drugih propisanih evidencija, dostavljanje podataka i izvještaja u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima,
- 12) izvještavanje učesnika - imaoaca računa o stanju i promjenama na njihovim računima,
- 13) izvršavanje naloga prisilne naplate u skladu sa zakonskim propisima,
- 14) pohrana i čuvanje dokumentacije s podacima o unutrašnjem platnom prometu,
- 15) drugi poslovi u skladu s propisima.

Član 4a

(1) Pružaoci platnih usluga iz člana 3. stav (1) ovog zakona mogu naplatiti naknadu za pružanje platnih usluga u skladu sa članom 4. ovog zakona, osim usluga koje su ovim i drugim zakonima označene kao besplatne.

(2) Naknada iz stava (1) ovog člana mora biti ugovorena, primjerena i u skladu sa stvarnim troškovima pružalaca platnih usluga.

(3) Međubankarska naknada kod transakcije debitnom karticom ne može biti viša od 0,5% vrijednosti izvršene transakcije, a međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti viša od 0,6% vrijednosti izvršene transakcije, u periodu od 12 mjeseci od dana početka primjene ovog stava, a nakon tog perioda međubankarska naknada kod transakcije debitnom karticom ne može biti viša od 0,2% vrijednosti izvršene transakcije, a međubankarska naknada kod transakcije kreditnom karticom ne može biti viša od 0,3% vrijednosti izvršene transakcije. Pružaoci platnih usluga dužni su Agenciji dostavljati podatke o naknadama.

(4) Odredbe stava (3) ovog člana ne primjenjuju se na:

a) platne transakcije na osnovu platnih kartica koje se odnose na isplatu gotovog novca na bankomatima ili na šalterima pružalaca platnih usluga,

b) platne transakcije na osnovu poslovnih kartica.

(5) Poslovna kartica iz stava (4) tačka b) ovog člana znači svaki platni instrument izdat na osnovu kartica poslovnim subjektima čije se korištenje ograničava na poslovne troškove, pri čemu plaćanja izvršena takvim karticama terete direktno račun poslovnih subjekata.

(6) Pružalac platnih usluga dužan je, u poslovnim jedinicama i na svojoj internet stranici, objaviti cjenovnik po kojem naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga i dostaviti elektronskim putem Agenciji u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife, te na svojoj internet stranici osigurati poveznicu s internet stranicom iz stava (7) ovog člana.

(7) Agencija na svojoj internet stranici objavljuje uporedni prikaz naknada koje pružaoci platnih usluga naplaćuju poslovnim subjektima za usluge navedene u članu 4. ovog zakona.

(8) Objava uporednog prikaza naknada iz stava (7) ovog člana sadržava:

a) jasne i objektivne kriterije na osnovu kojih se provodi upoređivanje naknada,

b) ažurne informacije napisane jasno, lako razumljivim riječima, te oznaku vremena posljednjeg ažuriranja,

c) potpuni pregled tržišta ili njegovog znatnog dijela s jasnom naznakom, prije prikaza samog upoređivanja naknada, da objava uporednog prikaza naknada nije potpuni pregled tržišta,

d) uputstvo o načinu prijave netačnih informacija u objavi uporednog prikaza naknada.

(9) Agencija bliže propisuje sadržaj, rokove i način dostavljanja podataka iz st. (3) i (6) ovog člana.

Član 5

Javno preduzeće BH Pošta d.o.o Sarajevo i Hrvatska pošta d.o.o Mostar, putem svojih organizacionih dijelova, može obavljati sljedeće poslove platnog prometa:

- 1) primati naloge za plaćanje od fizičkih lica,
- 2) obavljati isplate fizičkim licima za račun poslovnih subjekata i fizičkih lica koja imaju račune kod ovlaštenih organizacija,
- 3) primati uplate gotovog novca od fizičkih lica u korist računa poslovnih subjekata i fizičkih lica koja vrše plaćanja preko računa,
- 4) primati uplate gotovog novca od pravnih lica (uplate pazara) u korist računa tih pravnih lica otvorenih kod ovlaštenih organizacija,
- 5) preuzimati i otpremati gotov novac ovlaštenim organizacijama.

III. RAČUNI ZA OBAVLJANJE UNUTRAŠNJEG PLATNOG PROMETA I REGISTAR RAČUNA POSLOVNIH SUBJEKATA

Član 6

- (1) Za potrebe plaćanja, poslovni subjekti su dužni otvoriti račune u ovlaštenim organizacijama i novčana sredstva su dužni voditi na tim računima i vršiti plaćanja preko računa u skladu sa ovim zakonom i zakonom koji uređuje platne transakcije. Međusobna prava i obaveze uređuju zaključivanjem ugovora o otvaranju i vođenju računa.
- (2) Fizička lica kod ovlaštenih organizacija mogu otvoriti račune za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa i račune za polaganje novčanih depozita i uloga na štednju u skladu sa zaključenim ugovorom, propisima koji uređuju obavezne odnose i s ovim zakonom.
- (3) Strana pravna i fizička lica otvaraju nerezidentne račune u skladu sa posebnim propisom i vrše poslovanje preko tih računa u skladu s odredbama ovog zakona.
- (4) Ovlaštena organizacija otvara račune učesnicima na osnovu ugovornog odnosa ili na osnovu propisa koji nameće obavezu otvaranja računa bez zahtjeva učesnika.
- (5) Ovlaštena organizacija je dužna, prije zaključenja ugovora, učesniku dostaviti ili staviti na raspolaganje, u pisanoj formi ili elektronskom obliku informacije o svim važnim uslovima korištenja usluga platnog prometa.
- (6) Ovlaštena organizacija može mijenjati odredbe ugovora zaključenog na osnovu odredbi iz stava (4) ovog člana, a u skladu sa izmjenama propisa koji uređuju poslovanje banaka i propisa koji uređuju obligacione odnose.
- (7) Pod računima za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa podrazumijevaju se transakcijski računi na kojima se evidentiraju novčani primici, novčani izdaci i saldo.

Član 7

(1) Poslovni subjekti iz Federacije mogu otvoriti račune za redovno poslovanje kod ovlaštenih organizacija sa sjedištem u Federaciji i organizacionih dijelova ovlaštenih organizacija iz Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, koje posluju u Federaciji i imaju dozvolu za obavljanje usluga platnog prometa koju je izdala Agencija.

(2) Organizacioni dijelovi poslovnih subjekata sa sjedištem u Federaciji koji posluju u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine mogu imati otvorene račune organizacionog dijela kod ovlaštenih organizacija sa sjedištem u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, koje imaju dozvolu Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

(3) Organizacioni dijelovi poslovnih subjekata sa sjedištem u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, koji posluju u Federaciji, moraju imati otvoren račun organizacionog dijela kod ovlaštenih organizacija u Federaciji.

Član 8

(1) Ovlaštena organizacija, u skladu sa članom 6. stav 4., otvara poslovnom subjektu sljedeće račune:

1) račun za redovno poslovanje poslovnog subjekta,

2) račune organizacionim dijelovima poslovnog subjekta, koji se registruju u skladu sa zakonom,

3) račune za posebne namjene (čija je namjena utvrđena zakonom ili drugim propisom u skladu sa zakonom: sredstva rezervi, sredstva depozita, izdvojena sredstva za posebne namjene, sredstva solidarnosti, sredstva za opremu organa uprave, sredstva za investicije, sredstva izdvojena po osnovu izdatih instrumenata osiguranja plaćanja i druga sredstva koja se izdvajaju na posebne račune) i

4) račune javnih prihoda.

(2) Računi organizacionih dijelova poslovnog subjekta i računi za posebne namjene sastavni su dio računa za redovno poslovanje poslovnog subjekta preko jedinstvenog identifikacionog broja ili matičnog broja, ako zakonom, odnosno drugim propisom nije drugačije određeno.

(3) Ovlaštena organizacija dužna je voditi evidenciju računa iz stava (1) ovog člana, koji su otvoreni u toj ovlaštenoj organizaciji, a ta evidencija se objedinjava u Jedinstvenom registru računa poslovnih subjekata (u daljem tekstu: Jedinstveni registar).

(4) Federalni ministar finansija (u daljem tekstu: Ministar) propisuje način vođenja i sadržaj evidencije računa poslovnih subjekata koji vodi ovlaštena organizacija.

(5) Poslovni subjekt je dužan obavijestiti ovlaštenu organizaciju o svakoj promjeni podataka koji se vode u evidenciji računa ovlaštene organizacije, u roku od osam dana od dana promjene izvršene u odgovarajućim registrima.

Član 8a

(1) Ovlaštena organizacija, u skladu sa članom 6. stav (4) ovog zakona otvara fizičkom licu sljedeće račune:

- a) račune za obavljanje platnog prometa, u domaćoj i stranoj valuti,
- b) račune depozita i uloga na štednju, u domaćoj i stranoj valuti i
- c) druge račune, u domaćoj i stranoj valuti, otvorene na osnovu ugovora s bankom.

(2) Ovlaštena organizacija dužna je voditi evidenciju računa iz stava (1) ovog člana, koji su otvoreni u toj ovlaštenoj organizaciji, a ta evidencija se objedinjava u Registru računa fizičkih lica (u daljem tekstu: Registar).

(3) Fizičko lice je dužno obavijestiti ovlaštenu organizaciju o svakoj promjeni podataka koji se vode u evidenciji računa ovlaštene organizacije, u roku od osam dana od dana promjene izvršene u odgovarajućim evidencijama.

Član 8b

(1) Ne dovodeći u pitanje primjenu odredaba propisa kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i drugih odredaba ovog zakona, ovlaštena organizacija je dužna fizičkom licu koje ima zakonit boravak u Federaciji, a nema otvoren račun za obavljanje platnog prometa - na njegov zahtjev omogućiti otvaranje i korištenje računa s osnovnim uslugama (u daljem tekstu: osnovni račun).

(2) Zakonit boravak u Federaciji u vezi sa stavom (1) ovog člana označava boravak fizičkog lica u Federaciji u skladu s propisima kojima se uređuju prebivalište i boravište građana, odnosno boravak stranaca u skladu sa propisom o strancima, uključujući i stranca koji boravi u Federaciji u skladu sa propisima kojima se uređuju azil i izbjeglice ili na osnovu međunarodnog ugovora.

(3) Osnovni račun je račun koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija u konvertibilnim markama i obuhvata:

- 1) usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja tog računa;
- 2) usluge koje omogućuju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje;
- 3) usluge koje omogućuju isplatu gotovog novca s računa na šalterima ili na bankomatima i drugim sličnim uređajima;
- 4) usluge prijenosa novčanih sredstava s računa na drugi račun, i to:
 - direktnim zaduženjem,
 - korištenjem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta,
 - odobrenja, uključujući trajni nalog, na terminalima i na šalterima i putem sistema internet bankarstva.

(4) Ovlaštena organizacija ne smije fizičkom licu iz stava (1) ovog člana nuditi usluge iz stava (3) ovog člana u okviru osnovnog računa u obimu koji je manji od onog u kojem ih inače nudi u okviru računa za obavljanje platnog prometa koji nije osnovni račun.

(5) Ovlaštena organizacija je dužna na zahtjev fizičkog lica iz stava (1) ovog člana otvoriti osnovni račun, ili taj zahtjev odbiti, bez odlaganja, a najkasnije u roku od deset radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(6) U vezi sa stavom (5) ovog člana, ovlaštena organizacija je dužna prethodno provjeriti da li fizičko lice ima otvoren račun kod druge ovlaštene organizacije ili, ako ne izvrši ovu provjeru, pribaviti izjavu u pisanoj formi o tome da li kod druge ovlaštene organizacije ima otvoren račun koji mu omogućava korištenje usluga iz stava (3) ovog člana.

(7) Ovlaštena organizacija će odbiti zahtjev za otvaranje osnovnog računa ako fizičko lice kod druge ovlaštene organizacije već ima otvoren račun za obavljanje platnog prometa koji mu omogućava korištenje usluga iz stava (3) ovog člana, osim u slučaju da je dao izjavu u pisanoj formi i dostavio obavještenje druge ovlaštene organizacije da će isti račun biti ugašen nakon otvaranja osnovnog računa.

(8) Ovlaštena organizacija dužna je odbiti zahtjev fizičkog lica za otvaranje osnovnog računa ako bi otvaranje tog računa dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti.

(9) U slučaju odbijanja iz stava (8) ovog člana ovlaštena organizacija dužna je obavijestiti nadležno tijelo i provesti druge postupke u skladu s propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(10) Ako ovlaštena organizacija odbije zahtjev fizičkog lica za otvaranje osnovnog računa zbog razloga navedenih u st. (7) ili (8) ovog člana, dužna je bez odgađanja, pisanim putem, obavijestiti fizičko lice o toj odluci i razlogu odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo suprotno ciljevima nacionalne sigurnosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Za takvu obavijest ovlaštena organizacija ne smije fizičkom licu naplatiti naknadu.

(11) Ovlaštena organizacija je dužna, u slučaju odbijanja zahtjeva za otvaranje osnovnog računa fizičkom licu, u obavijesti iz stava (10) ovog člana posebno naznačiti uputu o pravu na prigovor i mogućnost vanskudskog rješavanja spora u vezi sa otvaranjem osnovnog računa, a u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga.

(12) Ovlaštene organizacije su dužne da međusobno sarađuju u postupku provjere iz stava (6) ovog člana. Podaci koje ovlaštene organizacije prikupljaju i razmjenjuju u postupku te provjere mogu se pribavljati ako je lice na koje se ovi podaci odnose prethodno dalo pismeni pristanak za korištenje istih u navedenu svrhu, a u skladu s propisima o zaštiti ličnih podataka.

Član 8c

(1) Ovlaštene organizacije pružaju usluge vezane za osnovni račun iz člana 8b. stav (3) ovog zakona besplatno ili uz razumnu naknadu.

(2) Kod utvrđivanja razumne naknade ovlaštena organizacija uzima u obzir prosječnu mjesečnu neto plaću u Federaciji za prethodnu godinu i prosječnu naknadu koju ovlaštena organizacija naplaćuje fizičkim licima za tu uslugu u vezi s računom za obavljanje platnog prometa.

Član 9

(1) Finansijsko-informatička agencija Sarajevo (u daljem tekstu: FIA) uspostavlja i vodi Jedinствeni registar iz člana 8. stav (3) i Registar iz člana 8a. stav (2) ovog zakona.

(2) Jedinствeni registar iz stava (1) ovog člana predstavlja javnu evidenciju i centralnu bazu podataka računa poslovnih subjekata otvorenih u bankama sa sjedištem u Federaciji i filijalama banaka iz Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine koje posluju u Federaciji i imaju dozvolu Agencije.

(3) Korisnici podataka iz Jedinственоg registra su poslovni subjekti, FIA, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine, Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao i fizička lica, koji koriste podatke iz Jedinственоg registara u skladu sa propisima donesenim na osnovu ovog zakona (u daljem tekstu: korisnici).

(4) Podatke iz Jedinственоg registra korisnici mogu koristiti samo za svoje potrebe i ne mogu ih koristiti u druge svrhe, niti im je dozvoljeno dalje umnožavanje i distribuiranje ovih podataka. Javnost podataka iz Jedinственоg registara ne odnosi se na podatke čija je tajnost propisana posebnim zakonima.

(5) Neposredan uvid u podatke iz Jedinственоg registra, kao i preuzimanje podataka iz Jedinственоg registra imaju: Agencija, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine, Centralna banka Bosne i Hercegovine, banke, sudovi, organi uprave i drugi organi, koji mogu da koriste podatke u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima.

(6) FIA je dužna da ostalim korisnicima, na njihov zahtjev, dostavlja podatke iz Jedinственоg registra koji su javni i odgovorna je za dostavljanje podataka korisnicima.

Član 9a

(1) Podaci iz Registra nisu javno dostupni i na njih se primjenjuju propisi kojima se uređuje poslovna tajna i zaštita ličnih podataka.

(2) FIA može, na osnovu podnesenog zahtjeva u pisanoj formi ili elektronskom obliku, podatke iz Registra dostaviti, odnosno omogućiti pristup tim podacima:

a) ako je lice na koje se ovi podaci odnose prethodno dalo pismeni pristanak,

b) na osnovu odluke ili zahtjeva nadležnog suda,

c) ako, radi obavljanja nadzora nad ovlaštenom organizacijom u skladu sa zakonom, to zahtijeva Agencija,

d) za potrebe ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, organa nadležnog za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i organa nadležnog za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, u skladu s propisima,

e) za potrebe Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine i drugog kontrolnog organa, u skladu s propisima kojima se uređuju poslovi iz njihove nadležnosti,

f) za potrebe advokata radi poduzimanja pravnih radnji u cilju pružanja pravne pomoći zastupanja fizičkih i pravnih lica u ostvarivanju njihovih potraživanja, uz priloženu punomoć stranke,

g) u vezi s postupkom izvršenja ili osiguranja na imovini imaoća računa, na osnovu zahtjeva suda, drugog nadležnog organa ili ovlaštenog lica koje, u skladu sa posebnim zakonom, ima pravni interes za prinudno ostvarenje potraživanja u tom postupku.

(3) Zahtjev za dobivanje podataka iz stava (2) ovog člana treba sadržavati, pored podataka utvrđenih propisom kojim se uređuje upravni postupak, podatke o pravnom osnovu i svrsi korištenja ličnih podataka, kao i druge podatke koje propiše FIA.

(4) Subjekti iz stava (2) ovog člana podatke iz Registra mogu koristiti radi obavljanja poslova u okviru zakonom utvrđene nadležnosti, isključivo u svrhu za koju su prikupljeni i ne mogu ih dalje saopćavati ili dostavljati trećim licima, niti tim licima omogućiti pristup ovim podacima, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

(5) Stav (4) ovog člana primjenjuje se i na lica koja su zaposlena ili angažovana odnosno koja su bila zaposlena ili angažovana kod subjekata iz stava (2) ovog člana, a kojima su podaci učinjeni dostupnim, kao i druga lica kojima su zbog prirode njihovog posla ti podaci učinjeni dostupnim.

(6) FIA je odgovorna za dostavljanje podataka subjektima iz stava (2) ovog člana u skladu s ovim zakonom i propisom kojim se uređuje upravni postupak.

(7) FIA će propisati formu i sadržaj obrasca u vezi sa stavom (2) tačka a) ovog člana.

Član 10

(1) Učesnik može imati otvorene račune kod više ovlaštenih organizacija, prema svom izboru.

(2) Kod jedne ovlaštene organizacije poslovni subjekt može imati otvoren samo jedan račun za redovno poslovanje u konvertibilnim markama i po jedan račun za svaki organizacioni dio.

(3) Kod jedne ovlaštene organizacije poslovni subjekt može imati otvoreno više računa za posebne namjene u skladu sa potrebama, odnosno propisima.

(4) Ako poslovni subjekt u ovlaštenim organizacijama ima više od jednog računa za redovno poslovanje, dužan je odrediti račun (u daljem tekstu: glavni račun) na kojem će se izvršavati nalozi za plaćanje carina i carinskih dažbina, posebnih poreza-akciza, poreza na dodanu vrijednost, poreza na dohodak i drugih poreza po posebnim propisima, nalozi za plaćanje doprinosa iz plaća i na plaće, nalozi za ostale javne prihode po posebnim propisima, nalozi za prisilnu naplatu zakonskih obaveza i javnih prihoda, nalozi za naplatu vrijednosnih papira i instrumenata osiguranja plaćanja, te nalozi za izvršenje sudskih odluka i drugih izvršnih isprava (u daljem tekstu: nalozi za prisilnu naplatu) i voditi evidencija o neizvršenim nalogima za plaćanje.

(5) Poslovni subjekt je dužan podnijeti zahtjev za određivanje glavnog računa ovlaštenoj organizaciji u pisanoj formi.

(6) Ovlaštena organizacija ne može otvoriti račun poslovnom subjektu koji u Jedinostvenom registru ima blokiran račun.

Član 11

(1) Glavni račun poslovnog subjekta otvara se, po pravilu, u sjedištu poslovnog subjekta kod organizacionih dijelova ovlaštenih organizacija sa sjedištem u Federaciji ili organizacionih dijelova ovlaštenih organizacija iz Republike Srpske i Brčko Distrikta koji posluju u Federaciji i imaju dozvolu Agencije za obavljanje usluga platnog prometa. Ovlaštena organizacija vodi evidenciju računa poslovnih subjekata koji su otvorili račune u toj ovlaštenoj organizaciji uz navođenje propisane oznake za glavni račun.

(2) Poslovni subjekat može promijeniti glavni račun samo ako na tom računu nema evidentirane neizvršene naloge za prinudnu naplatu i drugom redovnom računu kod druge ovlaštene organizacije dodijeliti status glavnog računa, uz podnošenje dokaza u pisanoj formi ovlaštenoj organizaciji koja vodi glavni račun o određivanju drugog redovnog računa kao glavnog računa.

(3) Zabranjeno je ovlaštenoj organizaciji da učesniku otvori skrivene račune i izda štedne knjižice ili pruži druge usluge koje omogućavaju, posredno ili neposredno, prikrivanje identiteta učesnika.

Član 12

(1) Ovlaštene organizacije dužne su u Jedinostveni registar dostavljati podatke o otvorenim i zatvorenim računima poslovnih subjekata, vrsti i statusu računa iz čl. 8. i 10. ovog zakona, kao i blokadi i deblokadi računa, kontinuirano, odmah nakon nastanka ovih promjena u evidencijama ovlaštenih organizacija, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje vođenje i sadržaj Jedinostvenog registra.

(2) Ovlaštene organizacije dužne su u Jedinostveni registar izvršiti upis depozita koji predstavljaju kolateral, tj. instrumente osiguranja potraživanja.

(3) FIA je dužna, kontinuirano, odmah po prijemu obavijesti ovlaštenih organizacija iz stava (1) ovog člana, ažurirati podatke i ovlaštenim organizacijama, elektronskim putem, omogućiti neposredan uvid i preuzimanje podataka koji se vode u Jedinostvenom registru.

(4) Ovlaštena organizacija je dužna dostavljati u Jedinostveni registar za svaki račun poslovnog subjekta koji je otvoren u skladu sa propisima o unutrašnjem platnom prometu sljedeće podatke:

1) poslovno ime, odnosno naziv, matični broj i jedinstveni identifikacioni broj poslovnog subjekta,

2) broj računa poslovnog subjekta,

3) propisanu oznaku za vrstu računa i glavni račun, u skladu sa propisima o unutrašnjem platnom prometu,

4) podatak o blokadi i deblokadi računa poslovnog subjekta,

5) oblik organizovanja i šifru djelatnosti poslovnog subjekta,

6) oznaku entiteta, grada ili općine,

7) datum otvaranja i datum zatvaranja računa,

8) druge neophodne podatke.

(5) Ovlaštena organizacija je odgovorna za ažurno dostavljanje podataka u Jedinствeni registar i njihovu tačnost.

(6) Način i postupak dostavljanja podataka u Jedinствeni registar, vođenje i sadržaj Jedinственоg registra, kao i način i postupak korištenja podataka iz Jedinственоg registra, propisuje direktor FIA-e, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i u suradnji sa Centralnom bankom Bosne i Hercegovine i nosiocima aktivnosti uspostavljanja registra računa poslovnih subjekata u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, radi osiguranja kompatibilnosti registara.

Član 12a

(1) Ovlaštene organizacije dužne su dostavljati u Registar, za svaki račun fizičkog lica koji je otvoren u skladu s propisima o unutrašnjem platnom prometu, sljedeće podatke:

a) ime i prezime fizičkog lica, s tim da se za fizičko lice - nerezidenta dostavljaju i podaci o državljanstvu,

b) jedinstveni matični broj fizičkog lica, odnosno drugu identifikacionu oznaku za fizičko lice - nerezidenta (broj identifikacionog dokumenta: pasoša ili druge odgovarajuće lične isprave),

c) mjesto i adresu prebivališta, mjesto i adresu boravišta, ako posjeduje, a za fizičko lice - nerezidenta adresu prebivališta u domicilnoj zemlji,

e) broj potvrde banke o identitetu fizičkog lica - nerezidenta kojem se otvara račun na osnovu sudskog rješenja, odnosno lica koje je određeno za staratelja (na osnovu rješenja o starateljstvu),

f) broj računa fizičkog lica,

g) vrstu računa (tekući i depozitni),

h) datum otvaranja računa fizičkog lica,

i) datum zatvaranja računa fizičkog lica,

j) datum promjene ličnih podataka u vezi sa računom,

k) podatke iz tač. a) do j) ovog stava o licima koja su ovlaštena da raspoložu sredstvima na računom fizičkog lica,

l) oznaku "R" ili "N" zavisno od toga da li je račun rezidenta ili nerezidenta,

m) status računa (aktivan, blokiran, ugašen),

n) datum promjene statusa iz tačke m) ovoga stavka i

o) naziv banke u kojoj je otvoren račun, općina i grad.

(2) Registar računa fizičkih lica ne sadrži podatke o stanju i promjenama na računima iz člana 8a. stav (1) ovog zakona.

(3) Ovlaštene organizacije dužne su kontinuirano, odmah po otvaranju, promjeni podataka o računu i zatvaranju računa fizičkih lica dostavljati elektronskim putem podatke iz stava (1) ovog člana u FIA-u.

(4) Ovlaštene organizacije odgovorne su za tačnost i ažurno dostavljanje podataka u Registar.

(5) Ovlaštene organizacije dužne su, kod prikupljanja i obrade podataka o fizičkim licima iz stava (1) ovog člana, postupati u skladu s propisima kojima se uređuje poslovna tajna i zaštita ličnih podataka.

(6) FIA propisuje, uz prethodnu saglasnost Ministra, način vođenja Registra, te način dostavljanja i korištenja podataka iz ovog Registra.

Član 12b

(1) FIA je dužna:

a) odmah, nakon prijema obavještenja od ovlaštenih organizacija o promjenama podataka iz člana 12a. stav (1) ovog zakona, ažurirati podatke u Registru, te osigurati identičnost podataka u Registru s podacima dostavljenim od ovlaštenih organizacija,

b) postupati u skladu s propisima koji uređuju poslovnu tajnu i zaštitu ličnih podataka kod prikupljanja, obrade i davanja podataka iz Registra, te osigurati sigurnost i povjerljivost podataka i poduzeti sve tehničke i organizacione mjere u cilju zaštite i tajnosti podataka,

c) voditi posebnu evidenciju o podacima i svrsi za koju su podaci iz Registra dati subjektima iz člana 9a. stav (2) ovog zakona,

d) čuvati podatke na način i u rokovima utvrđenim propisima kojima se uređuje arhivska djelatnost i drugim propisima,

e) poduzeti mjere protiv neovlaštenog pristupa podacima iz Registra i drugih oblika nezakonite obrade, mijenjanja, uništavanja ili prijenosa podataka, kao i mjere protiv zloupotrebe ovih podataka.

(2) Zaposleni u FIA-i koji obrađuju podatke iz Registra dužni su čuvati tajnost podataka, pridržavati se utvrđenog načina zaštite podataka i obrađivati podatke pod uslovima koje odredi FIA.

(3) Lica iz stava (2) ovog člana dužna su čuvati tajnost podataka i nakon prestanka radnog odnosa.

Član 13

(1) Ovlaštena organizacija, na zahtjev učesnika, zatvara račun u skladu sa ugovorom ili po službenoj dužnosti u skladu sa propisima koji za posljedicu imaju zatvaranje računa.

(2) Prije zatvaranja računa za redovno poslovanje poslovnog subjekta moraju se zatvoriti svi računi njegovih organizacionih dijelova i njegovi računi za posebne namjene otvoreni u toj ovlaštenoj organizaciji.

(3) Ovlaštena organizacija je obavezna propisati procedure za postupanje sa neaktivnim računima i ugovorom sa učesnicima urediti odnose iz istog osnova.

(4) Zatvaranje računa i gašenje platne kartice fizičkom licu ovlaštena organizacija vrši bez naknade.

Član 14

(1) Glavni račun poslovnog subjekta na teret kojeg su evidentirani neizvršeni nalozi za prisilnu naplatu ne može se zatvoriti.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, glavni račun može se zatvoriti na osnovu propisa koji kao posljedicu primjene imaju zatvaranje računa, i u tom slučaju se nalozi za prinudnu naplatu evidentiraju na računu pravnog sljednika ili se vraćaju nalogodavcu.

(3) Ovlaštene organizacije poslovnom subjektu, čiji su računi zatvoreni, vraćaju neizvršene naloge za plaćanje koji su izdati od poslovnog subjekta, a isti se ne odnose na prisilnu naplatu.

IV. NAČIN I OBLICI PLAĆANJA

Član 15

(1) Poslovni subjekt dužan je novčana sredstva voditi na računima kod banaka i sva plaćanja obavljati preko tih računa.

(2) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će propisati uslove i način plaćanja gotovim novcem.

(3) Plaćanja preko računa učesnika obavljaju se na osnovu naloga za plaćanje.

(4) Nalog za plaćanje je безусловna instrukcija data ovlaštenoj organizaciji da izvrši plaćanje ili naplati određeni iznos novca sa naznačenog računa.

(5) Nalog za plaćanje daje se u pisanoj formi ili elektronski na obrascima unutrašnjeg platnog prometa u skladu sa propisima kojim se regulišu platne transakcije, način uplate javnih prihoda i propisima kojima se regulišu elektronsko plaćanje i elektronski dokumenti. Nalog može biti i u obliku zahtjeva koji je potpisalo i pečatom ovjerilo ovlašteno lice.

Član 16

(1) Plaćanja s računa obavljaju se tako da platilac daje nalog za plaćanje na teret svoga računa, a u korist računa primatelja.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, nalog za plaćanje u korist računa primaoca, a na teret računa platioca mogu dati:

1) povjerioci - na osnovu naplate dospjelih vrijednosnih papira i dospjelih instrumenata osiguranja plaćanja i ostalih propisanih ili ugovorenih ovlaštenja,

- 2) organi i institucije, na osnovu zakonskih ovlaštenja,
 - 3) ovlaštene organizacije, na temelju sudskih odluka i drugih izvršnih isprava te zakonskih ovlasti.
- (3) Nalozi za prinudnu naplatu iz stava (2) ovog člana trebaju glasiti na račun koji je platilac, u skladu s članom 10. stav (4) ovog zakona, odredio za izvršenje tih naloga.
- (4) Osim naloga za plaćanje iz stava (2) tačke 3) ovog člana, ovlaštena organizacija može dati nalog za plaćanje na teret računa platioca na osnovu ugovornih ovlasti dobivenih od platioca.
- (5) Zabranjeno je korištenje sredstava koja platilac ima na računima kod ovlaštenih organizacija, a koja su blokirana na osnovu naloga za prinudnu naplatu.

Član 17

- (1) Naloge za plaćanje potpisuju ovlaštena lica učesnika, odnosno druga ovlaštena lica u slučajevima davanja naloga iz člana 16. st. (2) i (4) ovog zakona.
- (2) Naloge za plaćanje iz člana 16. ovog zakona nalogodavci podnose na izvršenje ovlaštenoj organizaciji u kojoj se vodi račun platioca, izuzev naloga navedenih u stavu (3) istog člana koji glase na teret glavnog računa platioca.
- (3) Ovlaštene organizacije su obavezne prilikom prijema naloga za plaćanje primiti iste ukoliko su popunjeni na propisan način iz člana 15. stav (5) ovog zakona.
- (4) Kod primitka naloga za plaćanje ovlaštena organizacija je dužna utvrditi identitet nalogodavca. Način identifikacije nalogodavca određuje ovlaštena organizacija.

Član 18

- (1) Načini plaćanja su: bezgotovinsko, gotovinsko i obračunsko.
- (2) Bezgotovinsko plaćanje je prijenos sredstava s računa platioca na račun primaoca.
- (3) Gotovinsko plaćanje je izravna predaja gotovog novca između učesnika, uplata gotovog novca na račun i isplata gotovog novca s računa u skladu s propisom iz člana 15. stav (2) ovog zakona.

Član 19

- (1) Uplata gotovog novca na račun i isplata gotovog novca s računa realizuju se nalogom za plaćanje.
- (2) Nalog za uplatu gotovog novca na račun može se podnijeti svim ovlaštenim organizacijama bez obzira gdje se vodi račun u korist kojeg se obavlja uplata.
- (3) Nalog za isplatu gotovog novca s računa podnosi se ovlaštenoj organizaciji i koja vodi račun platioca.
- (4) Fizičko lice može ovlaštenoj organizaciji usmenim putem, neposredno prije obavljanja transakcije, dati nalog za uplatu ili nalog za isplatu sa računa.

Član 20

Zabranjeno je poslovnim subjektima da izmiruju svoje obaveze gotovim novcem ako imaju blokirane račune u skladu sa ovim zakonom ili ako je u suprotnosti sa propisom iz člana 15. stav (2) ovog zakona, a gotov novac ostvaren obavljanjem registrovane djelatnosti dužni su položiti na račune u ovlaštenim organizacijama u skladu sa propisom iz člana 15. stav (2) ovog zakona.

Član 21

(1) Obračunsko plaćanje je namirenje međusobnih novčanih obaveza i potraživanja između učesnika bez upotrebe novca.

(2) Obračunsko plaćanje obavlja se kompenzacijom, cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga te drugim oblicima međusobnih namira obaveza i potraživanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

V. IZVRŠENJE PLAĆANJA I PRINUDNA NAPLATA SA RAČUNA

Član 22

(1) Ovlaštena organizacija je dužna izvršiti nalog za plaćanje iz člana 16. st. (1) i (4) ovog zakona, ako na računu platioca postoje sredstva za pokriće tog naloga.

(2) Pokrićem na računu smatra se stanje na računu od prethodnog dana uvećano za priliv sredstava tokom dana i za sredstva na osnovu ugovora s ovlaštenom organizacijom o dozvoljenom negativnom saldu na računu te umanjeno za plaćanja u tom danu do vremena utvrđivanja pokrića.

(3) Platiocu je zabranjeno plaćanje preko računa kod ovlaštenih organizacija, ako ima blokirane račune.

(4) Naloga za plaćanje iz člana 16. st. (1) i (4) ovog zakona za čije izvršenje na dan prijema naloga nema pokrića na računu platioca, ovlaštena organizacija može vratiti nalogodavcu.

(5) U slučaju nelikvidnosti (pravno lice je nelikvidno ako na računu kod ovlaštene organizacije za obavljanje unutrašnjeg platnog prometa nema dovoljno sredstava za isplatu svih naloga, odnosno osnova za naplatu na dan dospijeca) nalogodavac je dužan da poštuje redoslijed prioriteta.

Član 23

(1) Izuzetno od odredbe stava (4) člana 22. ovog zakona, ovlaštena organizacija neće vratiti naloga za prisilnu naplatu date na osnovu člana 16. st. (2) i (3), i te naloga ovlaštena organizacija evidentira i izvršava, nakon osiguranja pokrića, prema sljedećem redoslijedu prioriteta:

1. nalozi za plaćanje i osnove za naplatu carina i carinskih dažbina, posebnih poreza-akciza, poreza na dodanu vrijednost, poreza na dohodak i drugih poreza, po posebnim propisima - prema vremenu primitka;

2. nalozi za plaćanje i osnove za naplatu doprinosa iz plaća i na plaće - prema vremenu primitka;

3. nalozi za plaćanje i osnove za naplatu ostalih javnih prihoda, po posebnim propisima - prema vremenu primitka;
4. nalozi za plaćanje i osnove za naplatu po drugim izvršnim odlukama organa uprave i sudskih organa - prema vremenu primitka;
5. nalozi povjerioca na osnovu dospjelih vrijednosnih papira, mjenica ili ovlaštenja koje je dužnik dao svojoj ovlaštenoj organizaciji i svom povjeriocu - prema vremenu primitka;
6. ostali osnovi za naplatu.

(2) Nalozi za prisilnu naplatu iz sljedećeg reda prioriteta mogu se izvršavati tek po izvršenju svih naloga za prisilnu naplatu iz prethodnog reda prioriteta, uključujući i naloge za prisilnu naplatu koji su primljeni u međuvremenu.

(3) Ovlaštena organizacija koja vodi glavni račun poslovnog subjekta dužna je voditi evidenciju o redoslijedu prijema naloga za prisilnu naplatu istog prioriteta iz stava (1) ovog člana prema danu i satu njihovog prijema i da ih po tom redoslijedu izvršava.

(4) Ovlaštena organizacija koja vodi glavni račun poslovnog subjekta obavještava povjerioca, na njegov pisani zahtjev, o redoslijedu naplate njegovog potraživanja.

(5) Podnesene naloge poslovnog subjekta koji se ne odnose na prisilnu naplatu ovlaštene organizacije ne mogu izvršavati prije izvršenja svih naloga za prisilnu naplatu iz stava (1) ovog člana i deblokade svih računa poslovnog subjekta.

Član 24

(1) Ovlaštena organizacija koja vodi glavni račun poslovnog subjekta izvršava naloge za prisilnu naplatu, date u skladu sa članom 16. st. (2) i (3) ovog zakona, do iznosa određenog u nalogu iz svih sredstava na računima poslovnog subjekta u konvertibilnim markama koji su otvoreni u toj ovlaštenoj organizaciji, osim sredstava koja se nalaze na računima banaka koje se nalaze u postupku privremene uprave i likvidacije i osim sredstava koja su izuzeta od izvršenja po drugom osnovu.

(2) U nedostatku sredstava za potpuno izvršenje naloga za plaćanje iz stava (1) ovog člana, ovlaštena organizacija koja vodi glavni račun poslovnog subjekta naloge izvršava djelimično. U periodu djelimičnog izvršenja naloga za prisilnu naplatu ovlaštena organizacija koja vodi glavni račun drži blokirane sve račune u konvertibilnim markama i devizne račune poslovnog subjekta otvorene u toj ovlaštenoj organizaciji.

Član 25

(1) Ako na računima platioca nema dovoljno sredstava za izvršenje naloga iz člana 22. stav (5) ovog zakona, a platilac ima otvorene račune kod drugih ovlaštenih organizacija, ovlaštena organizacija koja vodi glavni račun platioca na koji glase nalozi za plaćanje upućuje zahtjev drugim ovlaštenim organizacijama isti dan, u slučaju opravdane spriječenosti ovlaštene organizacije najkasnije idući radni dan, za blokadu svih računa u konvertibilnim markama i deviznih računa platioca koji se vode u tim ovlaštenim organizacijama.

(2) Druga ovlaštena organizacija dužna je postupiti po zahtjevu ovlaštene organizacije iz stava (1) ovog člana i blokirati sve račune platioca koji se vode kod nje, do obavijesti ovlaštene organizacije iz stava (1) ovog člana o prestanku blokade računa. Podatke o blokadi računa poslovnog subjekta dužna je dostaviti u Jedinštveni registar. <https://www.anwalt-derbeste.de>

(3) Sredstva platioca na računima organizacionih dijelova i sredstva na računima za posebne namjene koriste se za izvršenje naloga za prisilnu naplatu, osim sredstava banaka koje su u postupku privremene uprave i likvidacije, sredstava koja su ugovorom o kreditu određena kao osiguranje konkretnog kredita i sredstava koja su izuzeta od izvršenja po drugim osnovama.

(4) Ovlaštene organizacije neće izvršiti prijenos sredstava s blokiranih računa učesnika ako su ta sredstva izuzeta od izvršenja propisom koji uređuje izvršni postupak ili drugim propisima.

(5) Računi javnih prihoda na koje se vrše uplate javnih prihoda na ime Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona, gradova i općina s kojih se vrši raspodjela na račune korisnika javnih prihoda ne mogu se blokirati i sredstva na ovim računima izuzimaju se od izvršenja naloga za prinudnu naplatu.

(6) Način i postupak izvršenja naloga za plaćanje iz ovog člana propisuje Ministar.

Član 26

(1) Platilac je dužan odmah ili prvi radni dan nakon primitka obavijesti od ovlaštene organizacije o blokadi računa dati nalog za prijenos sredstava s blokiranih računa na njegov glavni račun na kojem su evidentirani neizvršeni nalozi za prisilnu naplatu ili dati nalog za rezervisanje sredstava do potpunog okončanja izvršnog postupka.

(2) Ako platilac ne postupi shodno stavu (1) ovog člana, ovlaštene organizacije kod kojih isti ima blokirane račune ispostaviti će naloge za prijenos sredstava s blokiranih računa u konvertibilnim markama na glavni račun u visini iznosa blokade računa.

(3) Ako na računima platioca u konvertibilnim markama nema dovoljno sredstava za izvršenje naloga za prisilnu naplatu, ovlaštene organizacije ispostaviti će naloge za prijenos sredstava u visini iznosa blokade računa sa svih blokiranih deviznih i računa za posebne namjene otvorenih u tim ovlaštenim organizacijama, osim ako drugim zakonom nije drugačije određeno.

(4) Ovlaštena organizacija koja vodi glavni račun platioca dužna je odmah, nakon potpunog izvršenja naloga za prisilnu naplatu, obavijestiti druge ovlaštene organizacije o tom izvršenju, radi deblokade sredstava poslovnog subjekta na računima kod tih ovlaštenih organizacija.

(5) Nakon prijema obavijesti o prestanku blokade računa poslovnog subjekta (platioca) iz stava (4) ovog člana, ovlaštene organizacije iz stava (3) ovog člana dužne su deblokirati sve njegove račune i promijeniti oznaku o blokadi računa u evidenciji računa poslovnih subjekata koji vodi ovlaštena organizacija i Jedinštveni registar.

Član 27

(1) Ako nalog za prisilnu naplatu glasi na teret drugog računa platioca, a ne na teret glavnog računa platioca, banka koja vodi taj račun izvršava naloge za plaćanje po navedenim osnovama do iznosa pokrića na računima platioca koji se vode u toj banci u skladu s članom 23. ovog zakona. Neizvršene naloge za prisilnu naplatu banka dostavlja isti dan, u slučaju opravdane spriječenosti

ovlaštene organizacije najkasnije idući radni dan, na izvršenje banci koja vodi glavni račun platioca i račun ostaje blokirano do prijema obavijesti banke kod koje je otvoren glavni račun da su izmirene obaveze po osnovu prisilne naplate.

(2) Banka, koja vodi glavni račun platioca, primljene naloge za prisilnu naplatu izvršava na osnovu isprava iz člana 16. stav (2) tačka 3), člana 22. st. (4) i (5), te čl. 23. i 24. ovog zakona.

(3) Banka, koja ima otvorene nerezidentne račune iz člana 6. stav (3) ovog zakona, dužna je da primljene naloge za prinudnu naplatu izvršava u skladu sa članom 22. st. (4) i (5) i čl. 23. i 24. ovog zakona, a u slučaju nedostatka sredstava na ovim računima za potpuno izvršenje naloga, ova i druge banke dužne su postupati na način propisan čl. 25. do 28. ovog zakona.

Član 28

(1) Ako poslovni subjekt na dan isteka ugovora o oročenju njegovih sredstava kod banke ima na računu evidentirane nenamirene obaveze iz člana 16. stav (2) i (3) ovog zakona, banka ne može produžiti ugovor o oročenju sredstava.

(2) U ugovoru o oročenim sredstvima zaključenim sa učesnikom, banka je dužna unijeti odredbu o raskidu ugovora i obavezi prijenosa oročenih sredstava, zajedno s pripadajućim kamatama do momenta raskida ugovora, na glavni račun poslovnog subjekta radi izvršenja naloga za prisilnu naplatu u skladu s ovim zakonom.

(3) U slučaju da na računima u konvertibilnim markama, devizama i računima za posebne namjene nema dovoljno sredstava za izvršenje naloga za prisilnu naplatu banka kod kojih se vode oročena sredstva tog učesnika koji ima blokirane račune obavezna je u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršni postupak, raskinuti ugovor i oročena sredstva do visine blokade doznačiti na glavni račun platioca radi izvršenja naloga za prisilnu naplatu iz člana 16. st. (2) i (3) ovog zakona, isključivo i samo po zahtjevu banke kod koje se vodi glavni račun. <https://advokat-prnjavorac.com>

(4) Banka iz stava (2) ovog člana obavezna je na glavni račun doznačiti i iznos dospjelih kamata, koje prema ugovoru o oročenim sredstvima pripadaju učesniku do momenta raskida ugovora, radi izvršenja naloga za prisilnu naplatu u skladu sa ovim zakonom.

(5) Poslovni subjekt u vezi sa st. (2) i (3) ovog člana može, radi izvršenja naloga za prisilnu naplatu, raskinuti ugovor o oročenim sredstvima zaključen s bankom.

(6) Izuzetno, ugovori o namjenski oročenim sredstvima za osiguranje plasmana su izuzeti iz postupanja po nalogima prisilne naplate.

Član 29

(1) Ovlaštena organizacija je dužna čuvati naloge za plaćanje i druge dokumente na osnovu kojih su evidentirane promjene na računima u ovlaštenoj organizaciji, u rokovima koji su utvrđeni propisima o arhivskoj djelatnosti i propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Dokumentacija iz stava (1) ovog člana čuva se u izvornom obliku ili na drugi prikladan način.

Član 30

(1) Ovlaštena organizacija i učesnici odgovorni su i snose štetu koja može nastati obavljanjem poslova platnog prometa.

(2) Ovlaštena organizacija je odgovorna i snosi štetu:

1) ako na dan valute ne izvrši nalog za plaćanje koji je primljen u propisanom roku, koji sadrži sve propisane elemente i za čije izvršenje postoji pokriće na računu platioca,

2) ako nalog za plaćanje ne izvrši u skladu s propisanim redoslijedom plaćanja,

3) ako pogrešno tereti ili odobri račun u ovlaštenoj organizaciji,

4) ako pogrešno obradi podatke s naloga za plaćanje,

5) ako ne postupi u skladu s odredbama čl. 25. do 28. ovog zakona,

6) za štetne posljedice koje proiziđu iz ugovornih ovlaštenja trećim stranama za obavljanje poslova platnog prometa.

(3) Nalogodavac je odgovoran i snosi štetu:

1) ako nalog za plaćanje ne sadrži sve propisane podatke,

2) ako nalog za plaćanje ne sadrži ispravne podatke,

3) ako je nalog za plaćanje, zbog nepostojanja računa navedenog u nalogu, odbijen,

4) ako nalog za plaćanje nije izvršen na dan valute zbog nedostatka sredstava na njegovim računima,

5) ako nalog za plaćanje nije izvršen na dan valute radi podnošenja banci nakon isteka propisanog roka.

VI. IZVJEŠTAVANJE

Član 31

(1) Ovlaštene organizacije su obavezne staviti na raspolaganje učesnicima izvještaje o svim promjenama i stanju računa u skladu s ugovorom o otvaranju i vođenju računa.

(2) Ako rok za dostavu izvještaja nije ugovoren, ovlaštene organizacije dostavljaju ili stavljaju na raspolaganje učesnicima izvještaje o stanju i promjenama po računima s podacima o izvršenim plaćanjima, najkasnije idući radni dan od dana nastanka promjene na računu.

Član 32

(1) Ovlaštenim organizacijama je zabranjeno da učesnicima naplaćuju pružene informacije iz člana 6. stav (5).

(2) Ovlaštenim organizacijama i učesnicima je Dozvoljeno da se dogovore o troškovima za dodatno ili češće dostavljanje informacija ili njihov prijenos putem sredstava komunikacije koja nisu navedena u ugovoru, a koje zahtijeva učesnik.

(3) Troškovi ovlaštenih organizacija za informacije iz stava (2) ovog člana moraju biti primjereni i u skladu sa stvarnim troškovima ovlaštenih organizacija.

Član 33

(1) Ovlaštene organizacije dužne su da, na osnovu naloga i druge dokumentacije platnog prometa, vode evidenciju o obavljenom unutrašnjem platnom prometu, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Podaci o promjenama i stanju na računima učesnika kod ovlaštenih organizacija predstavljaju poslovnu tajnu, kao i drugi podaci za koje je drugim zakonom utvrđeno da su tajni.

Član 34

(1) Ovlaštene organizacije dužne su nadležnim organima, na njihov pismeni zahtjev, dostaviti podatke i informacije o obavljenom unutrašnjem platnom prometu, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Podaci o promjenama i stanju na računu učesnika, kao i drugi podaci, mogu se dati drugom učesniku uz pismenu saglasnost učesnika na kojeg se ti podaci odnose.

Član 35

(1) Ovlaštene organizacije i učesnici su dužni da u postupku otkrivanja, sprečavanja i istraživanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u poslovima unutrašnjeg platnog prometa primjenjuju odredbe posebnog zakona koji uređuje ovu oblast i utvrđuje mjere i njihovu odgovornost.

(2) Ovlaštene organizacije mogu, u skladu sa posebnim zakonom, vršiti obradu osobnih podataka učesnika s kojima raspolazu u obavljanju svoje djelatnosti, u svrhu sprečavanja i istraživanja prevara u platnom prometu.

VII. NADZOR

Član 36

(1) Nadzor nad obavljanjem poslova platnog prometa banaka vrši Agencija i drugi kontrolni organi u skladu sa odredbama ovog i posebnih zakona kojima se uređuje njihovo poslovanje i nadležnost.

(2) Kontrolu učesnika platnog prometa vrše nadležni kontrolni organi, u skladu sa odredbama ovog i posebnih zakona kojima se uređuje nadležnost i ovlasti ovih kontrolnih organa.

(3) U okviru svoje nadležnosti, Agencija i kontrolni organi saraduju u vršenju nadzora obavljanja platnog prometa i u primjeni ovog i drugih zakona.

Član 37

U provođenju nadzora i primjeni ovog zakona, Agencija poduzima sljedeće:

- 1) zahtijeva od banaka da pruže sve informacije potrebne za praćenje usklađenosti obavljanja poslova platnog prometa s ovim zakonom i drugim propisima,
- 2) obavlja izravan nadzor u bankama i njihovim organizacionim dijelovima,
- 3) daje preporuke i smjernice i po potrebi obavezujuće naloge,
- 4) poduzima mjere i pokreće postupke protiv banaka u slučaju nepridržavanja odredaba ovog i drugih zakona koji regulišu platni promet i platne transakcije.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 38

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj banka ako:
- a) kao pružalac platnih usluga naplati naknade suprotno članu 4a. stav (2) ovog zakona,
 - b) naplati ili ponudi međubankarsku naknadu suprotno članu 4a. stav (3) ovog zakona,
 - c) u poslovnim jedinicama i na svojoj internet stranici ne objavi cjenovnik po kojem naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga i ne dostavi elektronskim putem Agenciji u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife, te ne osigura poveznicu na svojoj internet stranici s internet stranicom Agencije u skladu sa članom 4a. stav (6) ovog zakona,
 - d) učesniku otvori račune i vodi evidenciju suprotno članu 8. ovog zakona,
 - e) podatke iz Jedinstvenog registra koristi suprotno članu 9. stav (4) ovog zakona,
 - f) poslovnom subjektu otvori glavni račun suprotno članu 11. stav (1) ovog zakona,
 - g) ne dostavi podatke u Jedinstveni registar, odnosno u Registar, u skladu s čl.12. i 12a. ovog zakona,
 - h) ne uspostavi propisanu komunikaciju sa Agencijom, u skladu sa članom 12. stav (6) ovog zakona,
 - i) pri prikupljanju i obradi podataka o fizičkim licima ne postupa u skladu s članom 12a. stav (5) ovog zakona,
 - j) učesniku zatvori račune suprotno čl. 13. i 14. ovog zakona,
 - k) poslovnom subjektu, čiji su računi blokirani, izvrši plaćanja i otvara nove račune suprotno članu 10. stav (6) i članu 16. stav (5) ovog zakona,
 - l) ne daje naloge za plaćanje s računa učesnika propisane članom 16. stav (2) tačka 3) ovog zakona,

- m) ne izvrši naloge za plaćanje u skladu sa odredbama člana 22. stav (1) ovog zakona,
- n) ne izvrši naloge za prinudnu naplatu u skladu sa članom 22. st. (4) i (5), članom 23. stav (1) i članom 24. ovog zakona,
- o) izvrši naloge za plaćanje, a koji se ne odnose na prinudnu naplatu, suprotno članu 23. stav (3) ovog zakona,
- p) ne postupi u skladu s članom 25. i članom 26. st. (2) do (5) ovog zakona,
- r) sa blokiranih računa izvrši prijenos sredstava, koja su izuzeta od izvršenja, u skladu sa članom 25. stav (4) ovog zakona,
- s) ne izvrši naloge za prinudnu naplatu u skladu sa članom 27. ovog zakona,
- t) ne razroči oročena sredstva poslovnog subjekta u skladu sa članom 28. st. (2) do (4) ovog zakona,
- u) ne postupi u skladu sa članom 40. st. (1) i (5) ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj banka ako:

- a) na zahtjev fizičkog lica iz člana 8b. stav (1) ovog zakona ne omogući otvaranje i korištenje osnovnog računa i/ili ne postupi u skladu sa članom 8b. st. (5) do (11) ovog zakona,
- b) međusobno ne saraduje u postupku provjere da li fizičko lice ima otvoren račun kod druge banke u skladu sa članom 8b. stav (6) ovog zakona,
- c) naknade u vezi sa osnovnim računom naplaćuje više nego što je propisano ili ne pruža usluge besplatno u skladu sa članom 8c. ovog zakona i u skladu sa propisom o zaštiti korisnika finansijskih usluga.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u banci novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 3.000 KM.

(4) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 10.000 KM za prekršaj kaznit će se banka ako:

- a) prije zaključenja ugovora ne informiše učesnika o svim bitnim uslovima korištenja usluge u skladu sa članom 6. stav (5) ovog zakona,
- b) izmijeni odredbe ugovora suprotno članu 6. stav (6) ovog zakona,
- c) ne izdaje naloge za plaćanje u skladu sa članom 17. stav (1) ovog zakona,
- d) primi naloge za plaćanje suprotno članu 17. stav (3) ovog zakona,
- e) povjerioca, na njegov zahtjev, ne obavijesti o redoslijedu naplate njegovog potraživanja u skladu sa članom 23. stav (4) ovog zakona,
- f) ne čuva dokumentaciju i podatke u skladu sa članom 29. ovog zakona,

g) učesnika ne izvještava u skladu sa članom 31. ovog zakona i postupuje suprotno članu 32. ovog zakona,

h) ne postupi s dokumentacijom i podacima o obavljenom platnom prometu u skladu sa čl. 33. i 34. ovog zakona.

(5) Za prekršaje iz stava (3) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u ovlaštenoj organizaciji novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 1.500 KM.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj poslovni subjekt ako:

a) ne otvori račune za plaćanja i novčana sredstva ne drži na računima u skladu sa članom 6. stav (1) ovog zakona,

b) ne odredi glavni račun u skladu sa članom 10. stav (4) ovog zakona i ne postupi u skladu sa članom 11. ovog zakona,

c) vrši plaćanja suprotno članu 16. stav (5) ovog zakona

d) vrši plaćanje u gotovom novcu suprotno čl. 18. i 20. ovog zakona,

e) vrši obračunsko plaćanje suprotno čl. 21. ovog zakona,

f) ne postupi u skladu sa članom 40. st. (2) do (4) ovog zakona.

(7) Za prekršaje iz stava (5) ovog člana kaznit će se odgovorno lice poslovnog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 1.500 KM.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj poslovni subjekt ako:

a) ne otvori račune u skladu sa čl. 7. i 8. ovog zakona,

b) ne obavijesti ovlaštenu organizaciju o promjeni podataka koji se vode u evidenciji računa ovlaštene organizacije u skladu sa članom 8. stav (5) ovog zakona.

(9) Za prekršaje iz stava (7) ovog člana kaznit će se odgovorno lice poslovnog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 1.500 KM.

Član 38a

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj FIA ako:

a) ne uspostavi i ne vodi Registar u skladu s članom 9. stav (1) ovog zakona,

b) postupuje i dostavlja podatke iz Registra suprotno članu 9a. st. (1) i (2) ovog zakona,

c) ne postupuje u skladu s članom 12b. stav (1) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u FIA-i novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM.

(3) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM, kaznit će se zaposleni u FIA ako ne postupi u skladu s članom 12b. st. (2) i (3) ovog zakona.

Član 38b

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 10.000 KM kaznit će se subjekt iz člana 9a. stav (2) ovog zakona, ako podatke dobivene iz Registra koristi suprotno članu 9a. stav (4) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu, kao i lice iz člana 9a. stav (5) ovog zakona novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM.

Član 39

(1) Agencija ili drugi kontrolni organi u postupku kontrole izdaju prekršajne naloge ili podnose zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u slučajevima predviđenim ovim zakonom, u skladu sa propisima kojima se uređuje prekršajni postupak.

(2) Prekršajni postupak protiv poslovnog subjekta, osim organa iz stava (1) ovog člana, može pokrenuti i ovlaštena organizacija u slučaju da u postupku obavljanja unutrašnjeg platnog prometa utvrdi prekršaj.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40

(1) Ovlaštene organizacije dužne su da obavljanje poslova unutrašnjeg platnog prometa usklade sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Poslovni subjekti koji, prije stupanja na snagu ovog zakona, imaju otvorene račune u bankama dužni su da iste usklade prema članu 8. ovog zakona ili otvore nove račune i odrede glavni račun u skladu sa članom 10. ovog zakona, u roku od pet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Poslovni subjekti iz stava (2) ovog člana dužni su podnijeti zahtjev bankama za zatvaranje svih računa koji nisu u skladu sa članom 10. ovog zakona i izvršiti prijenos sredstava na račune iz stava (2) ovog člana.

(4) Poslovni subjekti koji imaju otvorene račune kod ovlaštenih organizacija na kojima su evidentirani neizvršeni nalozi za prinudnu naplatu, dužni su u roku iz stava (2) ovog člana tim ovlaštenim organizacijama dostaviti dokaz o određivanju glavnog računa kod ovlaštene organizacije kojoj se dostavljaju neizvršeni nalozi za prinudnu naplatu poslovnog subjekta radi izvršenja ovih naloga u skladu sa odredbama čl. 25. do 28. ovog zakona.

(5) Ako poslovni subjekti ne postupe u skladu sa stavom (2) ovog člana, ovlaštene organizacije izvršit će blokadu svih otvorenih računa poslovnih subjekata i zabraniti raspolaganje sredstvima, do postupanja poslovnih subjekata u skladu sa ovim zakonom.

Član 41

(1) Vlada će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis iz člana 15. stav (2) ovog zakona.

(2) Ministar financija će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) podzakonski propis kojim se uređuje način vođenja i sadržaj evidencija računa poslovnih subjekata koji vodi ovlaštena organizacija iz člana 8. ovog zakona,

b) podzakonski propis kojim se uređuje način i postupak izvršenja naloga za prisilnu naplatu preko računa ovlaštenih organizacija iz člana 25. stav (6) ovog zakona.

(3) Do donošenja podzakonskih akata iz st. (1) i (2) ovog člana, primjenjivat će se podzakonski propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 41a

(1) Agencija će donijeti propis iz člana 4a. stav (9) ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) FIA će donijeti propis iz člana 12a. stav (6) u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Ovlaštene organizacije dužne su FIA-i dostaviti podatke o računima fizičkih lica, otvorenim prije stupanja na snagu ovog zakona, najkasnije u roku od 90 dana od dana donošenja propisa iz stava (2) ovog člana.

(4) Agencija će na svojoj internet stranici početi s objavljivanjem uporednog prikaza naknada iz člana 4a. stav (7) ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 42

U slučaju da su odredbe drugih zakona kojima se uređuju pitanja platnog prometa u suprotnosti s ovim zakonom, primjenjivati će se odredbe ovog zakona.

Član 43

Početak primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansijskom poslovanju ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/95,13/00 i 29/00).

Član 44

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o unutrašnjem platnom prometu

("Službene novine FBiH", br. 4/2021)

Član 10

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a odredba člana 4a. stav (3) ovog zakona počet će se primjenjivati šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.